

داخلی یا خارجی؟

عباس عبدي

اعتراضات اصفهان از چند جهت با اعتراضات دیگری که در کشور بوده و هست تفاوت جدی داشت. اول اینکه برخلاف اعتراضات دیگر تقریباً از مدت‌ها پیش قابل پیش‌بینی بود و انتظار آن می‌رفت و حتی هشدار هم داده شده بود. شاید به همین علت نیز به مرور شکل گرفت و مثل اعتراضات دیگر ناگهانی و انفجاری نبود. ویژگی مهم‌تر آن نحوه برخورد رسمی با آن بود که متفاوت از گذشته است و این نوید را می‌داد که برخلاف همیشه که تنش و درگیری پایان‌بخش این اعتراضات باشد، از طریق گفت‌وگو و تفاهم، ولو موقتی به سرانجام برسد. ویژگی دیگر آن چشم‌انداز محیطی آن در محلی خارج از ابنیه شهری، روی رودخانه‌ای خشک و با پس‌زمینه يك اثر باستانی کشور است و ترکیب معترضین هم از اقشار سنتی و مذهبی و با میانگین سنی بالاتر از جوان بودند. ولی پایان این اعتراضات از دو سو تغییر جهت داد. اول با آتشزده شدن چادرها و تنش‌مقدماتی در پایان ماجرا و سپس انتقال آن به داخل شهر و حضور معترضین جدید و جوان با شعارها و رفتارهای کاملاً متفاوت و از سوی دیگر و تحولی مهم‌تر، برخورد خشن میان دو طرف و بازتاب این برخوردها میان جامعه و مردم است که اثرات سوئی بر روند يك هفته گذشته گذاشت. نکته اصلی ماجرا این است که نگاه رسمی در مواجهه با این بخش از اعتراضات معتقد است که در این مرحله از اعتراضات دست‌های بیگانه و خارج از کشور وجود دارد و برای این ادعا نیز شواهد یا ادعاهایی را طرح می‌کنند. بنده درصد نفي این ادعا نیستم و معتقدم که نیاز چندانی هم به رایه شاهد و ادعا نیست، زیرا هر نیروی خارجی اعم از ایرانیان خارج کشور یا حکومت‌های مخالف ایران این کار را انجام خواهند داد و نیازی به جست‌وجو برای شاهد نیست، چون این کار جزو طبیعت گفتاری و رفتاری آنان است. پس مساله چیست؟ آیا با ذکر اینکه خارجی‌ها تحریک می‌کنند مجوز هر گونه برخوردی وجود دارد؟ اتفاقاً این‌گونه برخورد و نتایج آن که در فیلم‌های گوناگونی دیده می‌شود، خواست همان خارجی‌ها است. بنابراین باید از افتادن در چنین دامی پرهیز کرد. به‌طور قطع این نحوه برخورد مستقیم ممکن است حاضران را زودتر پراکنده کند، ولی مگر همه‌چیز در زودتر پراکنده شدن خلاصه می‌شود؟ اقدامات پلیسی و امنیتی در مقابله با اعتراضات نباید به گونه‌ای

باشد که کینه و نفرت را تشدید کند.

در این میان يك نکته بسیار مهم دیگر نیز وجود دارد. اصرار سیاست‌های رسمی در پیوند دادن اعتراضات مشابه به دست‌های خارجی، شاید برای اقناع عده‌ای یا توجیه برخی رفتارها اثرگذاری موقت داشته باشد، ولی در عین حال نگاه مردم را به خارج سوق می‌دهد، زیرا معترضین را هم به این نتیجه خواهد رساند که راه‌حل در خارج است، چون سیاست رسمی نیز دارد آنها را به آن سوی آب منتسب می‌کند، به علاوه قبح ارتباط با خارج را نباید ریخت. باید به گونه‌ای عمل کرد که مردم از انتساب اعتراضات به خارج ناراحت شوند، اگر این ادعا خیلی تکرار شود، به معنای ریخته شدن قبح و زشتی چنین ارتباطی است. بهتر است سیاست چگونگی مواجهه با هر پدیده‌ای از جمله اعتراضات را صرفاً برحسب متغیرها و عوامل داخلی توضیح داد. حتی اگر خارجی‌ها نیز از آن سوءاستفاده کنند، این امر فرع بر اصل قضیه است که موضوعی داخلی است. با این ملاحظات انتظار می‌رود که نحوه مدیریت در برابر اعتراضات با فرض مزبور باشد، یعنی اصل مشکلات را داخلی دید، حتی اگر دست‌هایی از خارج نیز در آن دیده شوند. باید قدری خویشتنداری کرد. بروز این عوارض و انتشار تصاویر آن نوعی نمک پاشیدن روی زخم است. زخمی که باید التیام پیدا کند و نه اینکه ناسور شود.

منبع: روزنامه اعتماد 9 آذر 1400 خورشیدی